

**Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania
bieżących, śródrocznych i rocznych ocen z edukacji dla bezpieczeństwa w klasie I
szkoły branżowej**

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- wskazuje czynniki zagrażające bezpieczeństwu państwa, rozróżnia zagrożenia czasu pokoju i czasu wojny.
- potrafi wyjaśnić, czym są Siły Zbrojne i jakie są ich zadania, wymienia powinności obywateli,
- wymienia zadania Państwowej Straży Pożarnej.
- rozpoznaje sygnały alarmowe, wie, jakie urządzenia wykorzystuje się do ogłaszania i odwoływania alarmów,
- potrafi odpowiednio zachować się w czasie ewakuacji, zna pojęcie: samoewakuacja,, wskazuje drogi ewakuacji w szkole.
- zna źródła powstawania pożarów, wie, jak zachować się podczas pożaru,
- zna numery alarmowe do poszczególnych służb ratunkowych,
- wymienia najczęstsze przyczyny wypadków komunikacyjnych.
- wymienia źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu,
- wie, jak należy chronić się przed działaniem niskiej i wysokiej temperatury,
- wie, jak zachować się czasie burzy, śnieżyicy, wichur i powodzi,
- rozumie znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia
- wymienia objawy utraty przytomności, zna schemat postępowania z poszkodowanym nieprzytomnym,
- omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia.
- potrafi rozpoznać poszkodowanego, u którego doszło do nagłego zatrzymania krążenia (NZK),
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach kostno-stawowych,
- wymienia najczęstsze przyczyny oparzeń,
- omawia przyczyny zatrucia, wie, w jaki sposób zapobiegać zatruciom,
- wymienia zagrożenia związane z wodą.
- omawia wpływ czynników zewnętrznych na organizm człowieka.
- zna zasady bezpiecznego korzystania z broni

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, oraz:

- omawia zadania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wie, kto kieruje Siłami Zbrojnymi w czasie pokoju i w czasie wojny, omawia obowiązki obywatela wobec ojczyzny, wyjaśnia, czym jest powszechny obowiązek obrony.
- wie, czym jest umowa międzynarodowa, wymienia zadania Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża,
- zna rodzaje alarmów i komunikatów ostrzegawczych, omawia sposoby ogłaszania i odwoływania alarmów, zna i omawia zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu ewakuacji, potrafi zaplanować samoewakuację, wie, jakie są cele ewakuacji mienia,
- charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, w szkole i w najbliższej okolicy, potrafi właściwie powiadomić służby ratunkowe o pożarze, wyjaśnia, jak gasić płonącą odzież na człowieku oraz olej na patelni.
- wyjaśnia różnicę pomiędzy kolizją a wypadkiem,
- wie, jakie zagrożenia związane ze zjawiskami pogodowymi występują na terenie naszego kraju,

- wie, dlaczego należy sprawdzać prognozę pogody, zna procedury postępowania w czasie burzy i wichury,
- zna procedury postępowania w czasie zagrożenia powodziowego i powodzi,
- wie, jak należy zachować się w górach przed wyjściem na szlak
- omawia ogólne procedury postępowania w przypadku katastrofy budowlanej i komunikacyjnej,
- wyjaśnia, jak rozumie pojęcie terroryzmu,
- przedstawia schemat wzywania pomocy,
- wyjaśnia podstawowe zasady postępowania ratownika na miejscu zdarzenia,
- omawia poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia,
- potrafi ułożyć poszkodowanego w pozycji bezpiecznej,
- omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia.
- prawidłowo z pomocą nauczyciela wykonuje resuscytację krążeniowo – oddechową,
- zna zasady udzielania pierwszej pomocy przy urazach kostnych, wymienia rodzaje złamań,
- wymienia sytuacje, w których może dojść do urazów kręgosłupa,
- wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej, samochodowej,
- demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny,
- zna ograniczenia organizmu ludzkiego związane z brakiem snu, wody i pożywienia oraz wpływem czynników atmosferycznych na możliwości przetrwania.
- zna podstawowe zagrożenia w cyberprzestrzeni.
- wymienia podstawowe elementy broni.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną, oraz:

- wymienia i uzasadnia geopolityczne, militarne i gospodarcze aspekty bezpieczeństwa państwa,
- zna i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa,
- wymienia strategiczne cele bezpieczeństwa politycznego państwa.
- dokonuje analizy i omówienia wybranych zjawisk społecznych (stany nadzwyczajne: stan wojenny, stan wyjątkowy, stan klęski żywiołowej).
- omawia zadania oraz przykładowe uzbrojenie i wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, wymienia i omawia powinności obronne obywateli RP,
- wie, kim był Henry Dunant, omawia założenia Konwencji Genewskiej
- wymienia i charakteryzuje ochotnicze służby oraz podmioty ratownicze, takie jak: OSP, GOPR, TOPR, WOPR
- omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu, przedstawia procedury postępowania po ogłoszeniu zagrożeń
- opracowuje listę rzeczy, które należy zabrać w przypadku ewakuacji, omawia czynności, które należy wykonać po ogłoszeniu ewakuacji, wyjaśnia, w jakiej sytuacji dokonuje się ewakuacji mienia, zna zasady ewakuacji z budynku szkoły
- zna i omawia wybrane znaki przeciwpożarowe,
- wymienia rodzaje i zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego, potrafi dobrać odpowiedni rodzaj środka gaśniczego w zależności od rodzaju pożaru,
- potrafi omówić sytuacje wymagające ewakuacji z pojazdu oraz zademonstrować technikę ewakuacji z pojazdu,
- potrafi udzielić pomocy osobie, która uległa wyiębieniu,
- wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu, przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi lub innych klęsk żywiołowych,
- wyjaśnia, jak należy się zachować w sytuacji odnalezienia niewypału lub niewybuchu,
- wyjaśnia znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja, deratyzacja,
- wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami,
- charakteryzuje motywy ataków terrorystycznych,
- wymienia podstawowe procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego,

- wyjaśnia znaczenie cyberprzemocy i zna procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia.
- podaje definicję pierwszej pomocy, wymienia cele i zadania pierwszej pomocy, przedstawia zasady zapewnienia bezpieczeństwa ratownikowi, poszkodowanemu i świadkowi zdarzenia,
- wykazuje się znajomością schematu prowadzenia rozmowy z dyspozytorem służb ratunkowych,
- wymienia stany zagrożenia życia, wyjaśnia, dlaczego po zatrzymaniu krążenia, ważne jest natychmiastowe podjęcie, czynności ratunkowych, analizuje schemat udzielania pomocy poszkodowanemu nieprzytomnemu pozbawionemu czynności życiowych, wyjaśnia pojęcie: nagłe zatrzymanie krążenia, wymienia jego oznaki, prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo – oddechową, omawia zasady bezpieczeństwa przy zastosowaniu AED,
- wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej, wie, w jaki sposób zapewnić osobie nieprzytomnej komfort termiczny,
- potrafi wykonać ręczny ratunek w przypadku zadławienia u dorosłych i niemowląt.
- wyjaśnia, w jakich okolicznościach dochodzi najczęściej do urazów kostno-stawowych, stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów, opisuje przykłady powikłań wynikających z urazu kręgosłupa,
- omawia zastosowanie zaopatrzenia apteczki,
- omawia oparzenia I, II i III stopnia, udziela pierwszej pomocy przy obrażeniach termicznych, omawia, czego nie należy wykonywać przy oparzeniach, wymienia objawy wstrząsu.
- opisuje zasady bezpieczeństwa w pomieszczeniach skażonych tlenkiem węgla, gazami toksycznymi, wie, jak postępować wobec osoby, która uległa zatruciu
- omawia czynności pierwszej pomocy po wydobyciu poszkodowanego z wody, wyjaśnia, dlaczego osoba, która tonęła zagrożona jest hipotermią.
- zna środki podręczne do zwiększenia szans przetrwania i rozumie, jak je wykorzystywać, np. w sytuacji działań wojennych.
- wyjaśnia znaczenie cyberzagrożeń w wymiarze cywilnym i potrafi je rozpoznać oraz zna procedury postępowania w przypadku ich wystąpienia
- dokonuje podziału broni palnej.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą, oraz:

- wskazuje i omawia poszczególne ogniwa systemu obronności Rzeczypospolitej Polskiej,
- identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego, kategoryzuje je, przypisuje właściwe znaczenie w kontekście bezpieczeństwa
- wymienia etapy zarządzania kryzysowego,
- omawia system zarządzania kryzysowego na poszczególnych szczeblach administracyjnych
- omawia podział i zadania jednostek wchodzących w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.
- wymienia i omawia zadania obronne, które można realizować w czasie pokoju,
- uzasadnia konieczność uczestnictwa w ćwiczeniach samoobrony na wypadek działań wojennych, zna pojęcia: żołnierz rezerwy, ryczałt.
- omawia najważniejsze dokumenty Międzynarodowego Prawa Humanitarnego,
- wie, kim jest kombatan w myśl MPH.
- omawia cele ostrzegania ludności przed zagrożeniami,
- potrafi ewakuować się w trybie nagłym, wyjaśnia zasady zaopatrzenia ewakuowanej ludności w żywność i wodę,
- uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice, omawia rolę różnych służb i innych podmiotów, uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do ich zaleceń
- wymienia sposoby zapobiegania pożarom, omawia zasady właściwego reagowania podczas pożaru, opisuje sposób obsługi gaśnic, wymienia podręczny sprzęt gaśniczy,

- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób powinna przebiegać ewakuacja z budynku szkoły na wypadek pożaru.
- wyjaśnia znaczenie tunelu ratowniczego,
- zna odległości, w jakich należy umieścić trójkąt ostrzegawczy w zależności od obszaru, na jakim się znajduje,
- wymienia sytuacje, w których dochodzi do uszkodzenia kręgosłupa.
- omawia przyczyny powstawania zagrożeń technicznych,
- wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w swoim najbliższym otoczeniu,
- wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie w momentach wystąpienia poszczególnych zagrożeń
- uzasadnia konieczność przestrzegania bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń,
- omawia wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę.
- omawia, co może być potencjalną oznaką zagrożenia terrorystycznego,
- wymienia przykłady skutków użycia środków biologicznych, chemicznych i wybuchowych,
- zna zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia (zasada „uciekaj, schowaj się, walcz”).
- uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy,
- potrafi dokonać oceny miejsca zdarzenia oraz je zabezpieczyć,
- demonstruje sposób udrożnienia dróg oddechowych i potrafi wyjaśnić znaczenie tej czynności,
- omawia i przedstawia odmienność ułożenia w pozycji bezpiecznej kobiety ciężarnej,
- wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci.
- prawidłowo wykonuje resuscytację krążeniowo – oddechową, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą,
- wymienia objawy powrotu krążenia u poszkodowanego,
- omawia działanie AED, wyjaśnia, czym jest program PAD
- wie, które urazy stanowią największe zagrożenia dla życia i zdrowia, wyjaśnia regułę Potta i zasady unieruchomienia anatomicznego,
- wymienia przykłady zapobiegania urazom, przedstawia metody przenoszenia poszkodowanych z urazem kręgosłupa,
- potrafi zatamować krwotok przy użyciu opatrunku uciskowego,
- wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci,
- zna drogi przenikania trucizn do organizmu, omawia objawy zatruc pokarmowych oraz sposób udzielania pierwszej pomocy, wyjaśnia, dlaczego CO jest nazywany cichym zabójcą.
- wyjaśnia, jak zapobiegać tonięciu i wypadkom na akwenach wodnych
- zna możliwości pozyskiwania wody i pożywienia występujących w środowisku naturalnym,
- wyjaśnia zjawisko paniki oraz omawia sposoby jej przeciwdziałania, wskazuje sposoby przeciwdziałania panice,
- wskazuje podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo cyberprzestrzeni.
- omawia postawy strzeleckie, wymienia pięć zasad dobrego strzelania

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wszystkie treści kształcenia wymagane podstawą programową,
- dysponuje wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi poza wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobrą,
- samodzielnie i twórczo rozwiązuje zadania i formułuje opinie,
- podejmuje wykonanie dodatkowych zadań np. przygotowuje mini poradnik dotyczący postępowania w sytuacji różnorodnych zagrożeń, przygotowuje plakaty dotyczące zdrowego stylu życia, prezentacje multimedialne.
- korzysta z różnorodnych źródeł informacji,
- wykonuje wszystkie zadania terminowo.